

Uchwała nr 68/2025
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
z dnia 16 kwietnia 2025 roku

w sprawie stwierdzenia nieważności w części uchwały nr XX/129/2025 Rady Miejskiej w Ożarowie z dnia 19 marca 2025 r. w sprawie wprowadzenia opłaty targowej, zarządzenia poboru opłaty targowej w drodze inkasa, określenie inkasenta i wysokości wynagrodzenia za inkaso.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w składzie:

Przewodniczący: Damian Grzelka – Prezes Izby

Członkowie: Wojciech Czerw, Monika Dębowska-Sołtyk, Iwona Kudła, Ewa Midura, Zbigniew Rękas, Monika Różycka (sprawozdawca), Agnieszka Zarębska

na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.)

stwierdza nieważność uchwały nr XX/129/2025 Rady Miejskiej w Ożarowie z dnia 19 marca 2025 r. w sprawie wprowadzenia opłaty targowej, zarządzenia poboru opłaty targowej w drodze inkasa, określenie inkasenta i wysokości wynagrodzenia za inkaso w części, tj. § 3 ust. 2 oraz § 4 ust. 3 w zakresie słów: „niezwłocznie” i „jednak nie później niż” z powodu naruszenia art. 19 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70 ze zm.) oraz art. 47 § 4a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111).

Uzasadnienie

Uchwała nr XX/129/2025 Rady Miejskiej w Ożarowie z dnia 19 marca 2025 r. w sprawie wprowadzenia opłaty targowej, zarządzenia poboru opłaty targowej w drodze inkasa, określenie inkasenta i wysokości wynagrodzenia za inkaso wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w dniu 27 marca 2025 r. i na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych została objęta postępowaniem nadzorczym.

W dniu 16 kwietnia 2025 roku Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przeprowadziło badanie nadzorcze tego aktu.

O powyższym terminie posiedzenia Kolegium powiadomiono organy jednostki samorządu terytorialnego, z pouczeniem stosownie do treści art. 18 ust. 3 ww. ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

W posiedzeniu Kolegium nie wzięli udziału przedstawiciele Gminy Ożarów.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach badając ww. uchwałę stwierdziło, co następuje.

Przedmiotową uchwałą Rada Miejska w Ożarowie wprowadziła na terenie Gminy Ożarów opłatę targową (§1), zarządziła pobór tej opłaty w drodze inkasa (§ 4 ust. 1), wyznaczyła imiennie inkasentów do jej poboru (§ 4 ust. 2) oraz ustaliła wynagrodzenie za inkaso (§ 4 ust. 4).

Ponadto Rada Miejska w Ożarowie w § 3 ust. 2 przedmiotowej uchwały postanowiła, o tym, że „Dowodem uiszczenia opłaty targowej jest wydany przez inkasenta kwit opłaty targowej.”

Na podstawie art. 15 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych rada gminy może wprowadzić opłatę targową. Opłatę targową pobiera się od osób fizycznych, osób prawnych oraz od jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, dokonujących sprzedaży na targowiskach. Natomiast zgodnie z dyspozycją art. 19 pkt 2 cytowanej ustawy rada gminy w drodze uchwały może zarządzić pobór opłaty targowej w drodze inkasa oraz określić inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso. Przy czym przepis ten upoważnił radę gminy wyłącznie do zarządzenia poboru tej opłaty w drodze inkasa oraz do określenia inkasentów i wysokości ich wynagrodzenia. Zdaniem Kolegium Izby, powołany powyżej przepis nie upoważnia rady gminy do nałożenia na inkasentów obowiązku w zakresie wydawania potwierdzenia poboru opłaty targowej.

Ponadto Kolegium wskazuje, że kwestie dotyczące stosowania przez inkasentów kwitariuszy przychodowych regulują przepisy Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 208 poz. 1375). Zgodnie z § 28 ust. 1 ww. rozporządzenia dowodem pobrania przez inkasenta wpłaty podatku jest pokwitowanie na blankiecie z kwitariusza przychodowego.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby stwierdza, że ww. zapis przedmiotowej uchwały wykracza poza kompetencje przysługujące Radzie Miejskiej w Ożarowie. Zgodnie z zasadą legalizmu, określoną w art. 7 i 94 ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 r. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 78 poz. 483 z późn. zm.), organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, a organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Zasady i tryb wydawania aktów prawa miejscowego określa ustawa. Akty prawa miejscowego, do których zalicza się przedmiotowa uchwała nr XX/129/2025, winny być wydawane wyłącznie na podstawie upoważnienia ustawowego i nie mogą przekraczać jego zakresu. Każde unormowanie wykraczające poza udzielone upoważnienie ustawowe jest naruszeniem normy upoważniającej i zarazem naruszeniem konstytucyjnych warunków legalności aktów prawa miejscowego wydanego na podstawie tego upoważnienia.

Należy bowiem pamiętać, że w świetle Konstytucji RP, regulacje zawarte w akcie prawa miejscowego mają na celu jedynie "uzupełnienie" przepisów powszechnie obowiązujących rangi ustawowej, kształtujących prawa i obowiązki ich adresatów (wyrok Wojewódzkiego Sądu

Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 21 listopada 2012 r.; sygn. akt: II SA/Go 778/12). Zakazane jest dokonywanie wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych, co podkreślił Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 28 czerwca 2000 r. (K 25/99, OTK 2000/5/141).

Z kolei w § 4 ust. 3 przedmiotowej uchwały rada uchwaliła, iż „Inkasent pobierający opłatę targową wpłaca zainkasowaną kwotę niezwłocznie na rachunek bankowy Urzędu Miejskiego w Ożarowie jednak nie później niż w następnym dniu roboczym od daty poboru opłaty.”

Kolegium Izby wskazuje, że zgodnie z art. 47 § 4a ustawy Ordynacja podatkowa „Terminem płatności dla inkasentów jest dzień następujący po ostatnim dniu, w którym, zgodnie z przepisami prawa podatkowego, wpłata podatku powinna nastąpić, chyba że organ stanowiący właściwej jednostki samorządu terytorialnego wyznaczył termin późniejszy.”.

Zatem określenie przez Radę Miejską w Ożarowie terminu płatności pobranej przez inkasenta opłaty „niezwłocznie, jednak nie później niż w następnym dniu roboczym od daty poboru opłaty” pozostaje w sprzeczności z ww. art. 47 § 4a ustawy Ordynacja podatkowa, bowiem użycie zwrotu „niezwłocznie, jednak nie później niż” powoduje, że nie jest to termin późniejszy od określonego tym przepisem.

Ponadto w §6 przedmiotowej uchwały zawarto przepisy derogacyjne, na mocy których traci moc m.in. uchwała nr LI/364/2022 Rady Miejskiej w Ożarowie z dnia 23 lutego 2022 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XLVI/315/2022 Rady Miejskiej w Ożarowie z dnia 23 lutego 2022 r. w sprawie wprowadzenia opłaty targowej, zarządzenia poboru opłaty targowej w drodze inkasa, określenia inkasenta i wysokości wynagrodzenia za inkaso. Należy jednak wskazać, że uchwała nr LI/364/2022 Rady Miejskiej w Ożarowie była podjęta 30 czerwca 2022 r., a nie 23 lutego 2022 r.

Zgodnie z dyspozycją art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru, iż akt stanowiący przedmiot postępowania nadzorczego narusza prawo w sposób istotny, winno skutkować orzeczeniem o jego nieważności w całości albo w części. W ocenie Kolegium tut. Izby w odniesieniu do stwierdzonych uchybień w badanej uchwale wystąpiły przesłanki do orzeczenia jej nieważności w części.

W związku z powyższym Kolegium postanowiło jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przysługuje skarga za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach w terminie 30 dni od dnia doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

Damian Grzelka

